

STUDIUL DE OPORTUNITATE PRIVIND MODALITATEA DE GESTIUNE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC AL MUNICIPIULUI TÂRGU SECUIESC

CAPITOLUL I – INTRODUCERE

1.1. Scopul studiului de oportunitate

Scopul studiului de oportunitate constă în determinarea modalității de prestare a serviciilor de întreținere și reparații ale sistemului de iluminat public, verificarea/repararea, montarea/demontarea ornamentelor pentru sărbători din municipiul Târgu Secuiesc.

1.2. Procesul de luare a deciziilor

După realizare, studiul de oportunitate privind delegarea de gestiune a Serviciului de iluminat public, pentru activitățile de întreținere și reparații ale sistemului de iluminat public, verificarea/repararea, montarea/demontarea ornamentelor pentru sărbători din municipiul Târgu Secuiesc va fi supus spre dezbatere și aprobare Consiliului Local al municipiului Târgu Secuiesc.

CAPITOLUL II – ASPECTE GENERALE PRIVIND ILUMINATUL PUBLIC

2.1. Obiectivele și cerințele sistemului de iluminat public

Serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social general desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul asigurării iluminatului public.

Desfășurarea serviciului de iluminat public trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunităților locale, și anume:

- a) ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- b) creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale, precum și a gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- c) punerea în valoare, prin iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localităților, precum și marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- d) susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a localităților;
- e) funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului.

Principalele funcțiuni ale iluminatului public sunt:

- Iluminat stradal-rutier – iluminatul căilor de circulație rutieră

- Iluminat stradal-pietonal – iluminatul căilor de circulație pietonală
- Iluminat ornamental – iluminatul zonelor destinate parcurilor, spațiilor de agrement, piețelor, târgurilor și altor asemenea
- Iluminatul arhitectural – iluminatul destinate punerii în evidență a unor monumente de artă sau istorice ori a unor obiective de importanță publică sau culturală pentru comunitatea locală
- Iluminat ornamental-festiv – iluminatul temporar utilizat cu ocazia sărbătorilor și altor evenimente festive.

Iluminatul trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de normele lumino tehnice, fiziologice, de siguranță a circulației și de estetică arhitectonică în următoarele condiții:

- Utilizarea rațională a energiei electrice
- Reducerea cheltuielilor anuale de exploatare a instalațiilor electrice de iluminat.

Încredințarea către un operator a serviciului de iluminat public, a uneia sau a mai multor activități din sfera serviciului implică atât încredințarea prestării/furnizării propriu-zise a serviciului/activității, precum și punerea la dispoziție a bunurilor ce compun sistemul de iluminat public. Gestiunea serviciului de iluminat public se organizează și se realizează în următoarele modalități:

- *gestiune directă*, în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale, își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile legale cu privire la furnizarea/prestarea serviciului, respective administrarea, funcționarea și exploatarea sistemului de iluminat public aferent.
- *gestiune delegată*, în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale, atribuie unuia sau mai multor operatori toate sau doar o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea serviciului de iluminat public pe baza unui contract; contractul de delegare a gestiunii poate fi: contract de concesiune/concesionare sau contract de achiziție publică. Gestiunea delegată implică punerea la dispoziția operatorului a sistemului de iluminat public precum și dreptul și obligația acestuia de a administra și exploata acest sistem.

Modalitatea de gestiune se stabilește în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unității administrativ-teritoriale precum și de mărimea și complexitate sistemului de iluminat public.

Delegarea gestiunii serviciului de iluminat public implică deci operarea propriu-zisă a serviciului/activității din sfera serviciului, punerea la dispoziție a sistemului de iluminat public precum și dreptul și obligația operatorului de a administra și exploata sistemul de iluminat public.

Raporturile juridice dintre unitățile administrativ-teritoriale și operatori sunt reglementate prin hotărâri de dare în administrare în cazul gestiunii directe respectiv prin contracte de delegare a gestiunii serviciului în cazul gestiunii delegate.

CAPITOLUL III – FEZABILITATE TEHNICĂ

Sistemul de iluminat public constă în existența unui ansamblu tehnologic și funcțional, alcătuit din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, elemente de susținere a liniilor, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public.

CAPITOLUL IV – FEZABILITATE ECONOMICĂ

4.1. Modul de înregistrare și rezolvare a reclamațiilor din partea cetățenilor privind sistemul de iluminat public

Reclamațiile cetățenilor se primesc la Primăria Municipiului Târgu Secuiesc. Defectele privind corpurile de iluminat public se rezolvă în termene ce nu depășesc 72 de ore de la înregistrare.

CAPITOLUL V – FEZABILITATEA FINANCIARĂ

Orice firmă care prestează un serviciu sau o activitate din cadrul unui serviciu comunitar de utilitate publică, este obligat să se licențieze.

În analiza fezabilității financiare, principalul indicator pe care îl urmărește toți utilizatorii, îl constituie prețul practicat, iar prețurile avizate de Consiliul Local al Municipiului Târgu Secuiesc trebuie să respecte următoarele cerințe:

- Asigurarea prestării serviciului la nivelurile de calitate
- Realizarea unui raport calitate/cost cât mai bun pentru serviciile furnizate/prestate
- Asigurarea exploatării și întreținerii eficiente a bunurilor aparținând domeniul public și privat al unității administrative-teritoriale.

Valorile activităților serviciului de iluminat public se fundamentează pe baza cheltuielilor de producție și exploatare, a cheltuielilor de întreținere și reparații, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, a costurilor pentru protecția mediului, a costurilor financiare asociate creditelor contractate, a costurilor derivând din contractul de delegare a gestiunii, precum și a unei cote de profit.

CAPITOLUL VI – ASPECTE SOCIALE

- Iluminatul public contribuie la creșterea gradului de civilizație și a confortului cu o puternică componentă social
- Designul sistemelor de iluminat carosabil sau pietonal generează o imagine specific a spațiului, lucru care are efecte asupra calității vieții
- Creșterea gradului de Securitate individual și colectivă în cadrul comunităților locale, asigurarea siguranței circulației rutiere și pietonale, realizarea unei infrastructuri edilitare modern, funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economico-socială a comunității locale.

CAPITOLUL VII – ANALIZĂ COMPARATIVĂ ȘI FUNDAMENTAREA SOLUȚIEI OPTIME

Autoritatea publică locală are posibilitatea de a opta între două variante de abordare a gestiunii serviciului de iluminat public, ale căror avantaje și dezavantaje sunt prezentate sintetic în următorul tabel:

Modalitatea de gestiune	Gestiune directă	Gestiune delegată
Avantaje	<ul style="list-style-type: none"> - Autoritățile administrației publice își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile față de populația deservită - Tarife mai mici decât în varianta gestiunii delegate (neexistând profit) - Menținerea autorității nemijlocite a consiliului local asupra activității - Asigurarea exploatării și întreținerii eficiente și în condiții de siguranță a bunurilor aparținând sistemului de iluminat public	<ul style="list-style-type: none"> - Parametrii serviciului pot fi clar definiți în contract astfel încât majoritatea riscurilor de execuție și exploatare să fie transferate operatorului - Transferă sarcina investițiilor și finanțării către operatorul pentru partea ce îi revine
Dezavantaje	<ul style="list-style-type: none"> - Cheltuieli suplimentare de licențiere și autorizare ANRSC pentru viitorul operator și personalul acestuia - Utilaje și dotări specializate necesare prestării serviciului	<ul style="list-style-type: none"> - Municipiul trebuie să își adapteze rolurile de administrator și reglementator pe durata contractului și va trebui să se concentreze pe negociere, monitorizare și supervizare<ul style="list-style-type: none"> - Municipiul trebuie să asigure finanțarea prestării serviciului - Tarife mai ridicate de prestare a serviciului - Monopol pe termen lung atribuit operatorului, cu dificultăți de ieșire din contract în caz de neperformanță

CAPITOLUL VIII – RECOMANDĂRI

Starea actuală a serviciului de iluminat public se poate considera bună atât din punct de vedere tehnic, cât și din punct de vedere financiar. Reclamațiile și sesizările au

fost rezolvate cu operativitate, termenul de soluționare nedepășind – în mai multe cazuri – 48 de ore.

Oportunitatea dar și necesitatea organizării activităților specifice serviciului public local sub forma gestiunii directe derivă și din următoarele aspecte:

- Necesitatea asigurării unui serviciu eficient și de calitate
- Creșterea siguranței și calității vieții cetățenilor
- Aspecte referitoare la protecția mediului (utilizarea eficientă a energiei prin reducerea consumurilor nejustificate, utilizarea unor echipamente performante cu consumuri reduse de energie, reducerea poluării luminoase prin orientarea corpurilor de iluminat perpendicular pe suprafața căii de circulație)
- Aspecte sociale

CAPITOLUL IX – CONCLUZII

După cum se poate remarca în tabelul prezentat, ținând cont de natura și starea actuală a serviciului, de mărimea și complexitatea sistemului de iluminat public, de experiența anterioară considerăm că este oportun ca modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public pentru activitățile de întreținere și reparații a sistemului de iluminat public, verificarea/repararea, montarea/demontarea ornamentelor pentru sărbători din municipiul Târgu Secuiesc să fie **gestiunea directă**.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ
Bejan András

SECRETAR GENERAL
Tóth Csilla-Enikő